

اورنبورغ و باشقه شهرلرگه بلاتفریق
سنه لك بهاسی ۴ صوم تین
بارم سنه لگی ۲
اوج آیلغی ۱ ۲۰
بر آیلغی ۵۰
چیت هملکتلرگه
سنه لك بهاسی ۶ صوم
بارم سنه لگی ۳
اورنبورغ ژورنال
«دین و معیشت»
تیلیفون نومر ۲۸۶
بره ملاب ۱۲ تین

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع وبيع وصلوات ومساجد يذكر فيها اسم الله كثيرا ولينصرون الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

ديگر معیشت

زمان تا عیسی، ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنه سنده
دوامی ۶ نچی سنه

هفته ده بر دفعه یلغه ایلی نسخه نشر اولنور، دینی علمی و سیاسی ژورنالدر.

یارلگان یازولری
اوزگار تورگه اداره
اختیارلیدر. باصله خان
یازولر کیر و قایتارلماز.
رقه سن خطار قبول
ایدلمان آدرس آلاشتروغ،
۲۱ تین آنور.
آدر یسنی آچق
یازولری اوتله
آدر سن مقاله
درج ایدلمان
بره ملاب ۱۲ تین

اورنبورغ و باشقه یرده اولان شاکردلرگه بلاتفریق یلغه ۳ صوم یارطی یلغه ۱ صوم ۵۰ تین.

مسئله
یاشن دعاسی
اوزون کونلرده روزه
مشایعه
اظهار الحق
الشکایه
شعر
تورلی خبرلر
خارجی خبرلر
اورنبورغ خبرلری

صحیفه

t.me/schifeleribiz
u.u8686@gmail.com

فلسفه عبادتکده رديه

بو اثر محترم محمد صادق حضرت عثمانق نك صوك
وقت لرده غنه یازغان اثری اوله رق غایت حکمی
و علمی نادره المثل بر رساله در
زمانه زده فلسفه بیاعلری و حکمت بقالاری چوق
اولدقندن شونلره قارشو تور مق ایچون هر بر اهل
دیانت له بو کتابک بر نسخه سنی بولندر مق ضرور در.
رساله دین و معیشت اداره سنده ۱۵ تیندن پوچته
ایلان ۱۷ تیندن صاتلدر پوچته مارقه سی هم مقبولدر.

زیرا مسجد خالصا لله بنا قیلنورغه تیوشلیدیر. خالصا لله بولغان اشکه حق غیرنک قاتناشوی آنی خالصا لله بولودن چقاردر. حتی اوز مالندن مسجد بنا قیلوب وقف ایتوچی کشی مسجدنی اوز ملکندن آیرماسه مثلا مسجد آستینه قلاداوای اشلاتوب اوزی فایده لئماچی بولسه، شول قلاداوای اوستونه مسجد اشلاتسه بو مسجد، مسجد بولمی دیهشله. چونکه خالصا لله بولمی دیلر.

(شرط الافراز لان المسجد لابد ان یکون خالصا لله تعالی لقوله تعالی وان المساجد لله ای مخصصة به تعالی فلا یخلص له تعالی الا به) در شرح غرر ج ۲ صحیفه ۱۳۳. یعنی مسجدنی وقف قیلوچینک آنی اوز ملکندن آیروی شرطدر. زیرا مسجد الله تعالی نیک (وان المساجد لله) آیت کریمه سیله الله تعالی گه مخصوص بولورغه تیوشدر. مسجدنک خالص الله ایچون بولوی وافقنک آنی اوز ملکندن آیروی ایله گنه بوله دیمکدر. شو حالده مسجدنی حق غیردن آیرو بطریق اولی لازم بولوب کیله در. مسلمان کشیگه «من مسجد صالحه راضی توگلمن» دیمک بک زور اویاتسزاق ایکانیده معلومدر.

۲نچی سؤالنک جوابی: قریه خلقی اتفاق بر له امام ومؤذنگه بر بیر گاچ اول امام ومؤذننی اجاره گه اغان بوله ار. شو حالده کتب فقیهینک بیاننه کوره امام ومؤذنگلرنک مذکور پر ایله فائده انوارینک درست لیکنه قریه خلقینک کوبرا کینک رضالغی یتهدر بارینکده رضالغی شرط توگلدیر. بارده رضا بولسه بیکراک یخشیدر. (ان اکثر اهل السوق اذا استأجروا دراسا وکیره الباقون فان الاجرة تؤخذ من

I

پوچی وولستی ایلتیم قریه سندن بر او طرفندن سؤالنر.

۱نچی سؤال: بزیم بعض محله لارمز بر مقدار جیرلارمزی جمله محله خلقنک اتفاق ایلان اجاره گه بیروب شوندن حاصل بولغان آقچه دن مسجد بنا قیللار. شول محله اهلیندن بر کسه یا که ایکی کسه اتفاق چقب، من اوز حصه مده اشبو مسجد اوچون هیچده راضی توگل من دیب دعوا قیلب طورغان حالده شول آقچه ایلان مسجد بنا قیلماق جائزمی؟

۲نچی سؤال: دخیده محلهمزده بولغان امام هم مؤذن لارمز گه جمله خلقنک اتفاق ایلان وظیفه ایتب ایکنک جیر یا که پچانک یا که اوطنلق بیرلار. هکذا بر یا که ایکی کسه منده ملاغه بیورور گه راضی توگل من دیب دعوا قیلله. شولای بولسه ده رضا بولماسا اوز حصه کئی یاروب آلورسن دیب اینه لارده اول یارب آلمای امام لارمز شول تمام کینچه فائده آللار اشبو هم جائزمی؟

۳نچی سؤال: بزیم زیهستوا طرفندن تربیه ایدلمش شفا خانهلارمزده فچنه طورغان رنجولارگه پراضطوی صیرنای ماز دیب خنزیر مایندن ترکیب قیلب یاصاب بیرلار. شونی مایلاغان حالده نماز جایز بولورمی؟

اداره - ۱نچی سؤالنک جوابی: مشترک یرنی اجاره گه بیروندن حاصل بولغان آقچه ده مشترک بوله در. بناء علیه شول مشترک آقچه دن مسجد بنا قیلو ایچون شرکانک هر قایوسینک رصارری شرطدر.

الكل) الاشباه والنظائر في القاعده السادسة العادة
ممكنة .

يعنى بازار خلقينك كوبراكي قار اولچى يالاسه
قالعانلرى شوگنا راضى بولماسه ده قار اولچى نك اجرنى
بارندن جيناب النور ديمكدر. شو حاله امام ومؤذن
نك، قريه خلقى نك كوبراگينك رضاغى ايله بيرليگان
يردن تماميله فائده انولرى درست بوله در.

۳نچى سوالنك جوابى بو مسئله نك خصوصينه
بز روايه فقيهه كوره آلمدق، لىكن كتب فقيهه نك
بيان لرينه كوره طهارة آغانده يومق واجب بولغان
اعضانك كوبره گى جراحتلى بولسه ده جراحتلى
يه غانده ضرر كيلورلك بولسه اول كشى تيمم ايله
نماز او قورغه تيو شليدر، (واندا الوكان محرتا به
جراحت فان كان اكثر اعضاء الوضوء جريعا تيمم
ولم يستعمل الماء وان كان اكثر اعضاءه صحيحا غسل
الصحيح ويمسح الجراحة ان امكده مسحه من غير
ضرر.) قاضيخان بهامش الهنديه ج ۱ صحيفه ۵۸

يعنى بر طهارتسز كشيده جراحتلى بولسه اكرانك
طهارة آغانده يومق واجب بولغان اعضالرينك كو -
بره كى جراحتلى بولسه اول كشى تيمم قيلور طهارة
آهان. اكر كوبره ك اعضاسى سلامت بولسه سلامت
بولغان اعضالرينى بوار جراحتلى اعضالرينه صو
ضرر بويرورلك بولماسه مسخ ايدر ديمكدر. ايندى
مذكور ماينى سورتكان ادمنك مايلى بىرى طهارة
آغانده يومق واجب بولغان بىرلرينك كوبره كنده
بولسه ده، آنى بوغانده ضرر كيلورلك بولسه، آنى،
يوماينچه تيمم ايله گنه نماز اوقيسه ده جائز بوله در.
شولا يوق مايلى بىرى طهارة آغانده يومق واجب
بولغان اعضاده بولسه مثلا ارقه چيليكه كوكره ك
كبي بىرلده بولسه هم آنى يومق ضرر بيره تورغان
بولسه اول وقتده طهارة آلوب المذكور بىرلرى يو -
ماينچه شول ماينى سورتكان حالده نماز ارقونك
درستلىكى آكلانه در. جراحتنك نجسلىكى لضرورة

نمازغه ضرر بىر مادىكى كى ماينك نجسلىكى ده
لضرورة بولعاج ضرر بىر ماسه كرك. بزم آكلادىغى
بيلديكمز شوندىن عبارتدر. سائر علمانه ديرلر؟

ياشنى دعاسى

۴۳ نچى مجله ده شاكرجان السليمى طرفندن ياشنى
دعاسنده مذکور (وعافنا قبل ذلك) جمله سنده با ايله
قبل او قيلورغه ياخود تا ايله قتل او قيلورغه تيو شليمى
حقنده بر سوال كورندى. شول حقده حصن الحصين ده
مذكور حديث ايله، شرحنده شول حديثنك بياننى
حديث غريب حقنده اصول حديثن بىر سوز
كوچرونى مناسب كوردم.

حديث شريف: واذا سمع الرعد والصواعق
اللهم لا تقتلنا بغضبك ولا تهلكنا بعذابك وعافنا قبل
ذلك ت س مس) كذافى الحصن الحصين صحيفه ۱۲۸
باصمه هندى.

(واذا سمع) اى احد او النبى عليه السلام وهو
الا صل (الرعد) اى صوته (اللهم لا تقتلنا بغضبك)
اى من صفة الذات (ولا تهلكنا بعذابك) اى بعقابك
من صفة الفعل (وعافنا) اى من البلايا والخطايا
الموجبة للغضب والعقاب (قبل ذلك) اى قبل حلول
ما ذكره وقبل وقوع ما سطر والمراد انه لا يقع شيء
من ذلك ت س مس اى رواه الترمذى والنسائى
وصحيح المستدرک للحاكم كذافى شرح الثمين للحصن
الحصين لعلى القارى رحمه الله تعبه صحيفه ۳۷۲

انشاء الله تعالى بر فائده دن خالى بولماسه كراك
غريب نى ده كورگان كتابه زدن يازا يوق جنابلرى
مجله به درج فيلسه (والغريب) اما اسنادا اومتنا هو
ما تفرد بر روايه متنه راو واحد اسنادا لامتناك حديث
الذى مننه معروف مروى عن جماعة من الصحابة

اوزون كونلرده روزه

۶ نېچى نومبردن سوڭ

موسى نك، همزه اطاقه ي سلب ايچون ديه كار بئنه،
(اوزون كون) رساله سينك ۱۰۳ صحيفه سنده (همزه
سلب ايچون اوله قك خطاسى غايبت آچيفدر. زيرا
مصدرك همزه سى سلب معنى سنده اوله چق اولسه،
او تقدير ده «وعلى الذين يطيقونه» تركيبى «وعلى
الذين يزيلون طاقة الصوم» معنى سنده اوله قك لازم
اولور. شو تركيبك معناسز لغى ياخود معنى سينك
بطلانى كون كى ظاهر در. اگر همزه سلب ايچون
اولسه ايدي (وعلى الذين يطيقهم) ديهك لازم
اولور ايدي. روزه، طاقت لرينى ازاله ايده چك
انسانلره فديه لازمدر معنى سنه دلالت ايتدر مك
ايچون، يطيقهم لازمدر.

يطيقونه ايله يطيقهم تركيب لرى نك فرقىنى آڭلاماز
قدر غافل اولدقن سوڭ قرآن كريم آيتلرينى
تفسير هوسيله آغز آچمه مق دها معقول ايدي، ديه در.
آه موسى تمام سب سلف ايچون گنه مخلوق ذات سن
ايكان. بو تركيب بو تفسير لرك اهميتى ضرورتى
بزييم ايچون اول قدر بولماسه ده سن، نحو اوقيان
صبى بالار آڭلار درجه خطا لرك اوله توروب،
سب سلف ايديوب، اتباع لركنى تعريبله تسليم ايتمك
املنده اولوڭكا، «الشر ربها يدفع بالشر» مضه نيله
عمل تيوش ايسه ده، سنك ايسروك بر مورثيك كى
سوگشويڭكا تام اعتياد حاصل ايتماسون خوفيله انصافيه
قايتوب خطا لركنى آچيق بلديروب مفسرين كرام
لرمزك تفسير لرى تقرير لرى تماميله اورنلى ايدكنى
بيان ايديوب كوز آديڭكا صالدم.

همزه اطاقه سلب ايچون اولغانده، «وعلى الذين
يزيلون طاقتهم للصوم» ياخود «يزيلون الطاقت
للمصوم» معنى لرى حاصلدر. زيرا اطاق، يطيق،
صبغه لرى غير ملحق بالضمائر اولوب استعمال

اذا تفرد بعضهم بروايته عن صحابي آخر كان غريبا
من ذلك الوجه مع ان متنه غير غريب (ومنه) قول
الترمذى غريب من ذلك الوجه ولا يوجد ما هو
غريب متنا لاسنادا الا اذا اشهر الحديث الفردهم
تفرد به فزواه عنه عدد كثرون فانه يصير غريبا
مشهورا وغريبا متنا وغير غريب اسنادا اكن
بالنظر الى احد طرفى الاسناد فان اسناده متصف
بالغرابه فى طرفه الاول متصف بالشهرة فى طرفه
الآخر كحديث انبا الاعمال بالنيات وكذا سائر
الغرائب التى اشتملت عليه التصانيف المشتهرة
(غريب) اللفظ وفقوه وهو عبارة عما وقع فى متون
الا حاديث من الالفاظ الغامضة البعيدة من الفهم
لقلة استعمالها - كذا فى اصول الحديث داملا عبدالله
المعاضى نك ياشن دعاسى سندي، روايت لارى قوى
تامرى فالون يون، بر اسكان صوغلغان برله سلكنه
ترغان ايمس اوشبودين و معيشتنى التى يلدن ييرلى
آلوب كورب ترامز (ملا) عبدالله المعاضى صادق
حضرت مكه مكرمده محمد مراد افندى وملا
عبدالحق داملا همزه حضرت وهيئت اداره وغير لرك
سندي مسئله مقاله لرى يازولرينه ككوب تشكرده
دعاده مزلا ر الله تعالى سعى لرون مشكور قيلغاي ايدي
الهى آمين بحرمه سيد المرسلين.

برادر ملا شاكر جان السليمى جذايلرى! رسول الله
دن سندي دعالم كرك بولسه حصن الحصين كتابنى
طابوب الاسن بك كوب سندي دعالم او كتابده بار.
بر بر دعاغه اوچار دورتار محدث يابشفان لرى
كورورسى. قزانده هم باصلاش ايدي.
ربنا لاتواخذنا ان نسينا او اخطاونا ربنا اغفر لنا
ولا خواننا الذين سبقونا بالايمان ولا تجعل فى قلوبنا
غلا للذين امنوا ربنا انك رؤوف رحيم.

شيخ الدين عين الدين اوغلى غورد ژيرنى.

ایدلگانده، ازال الطاقه یزیل الطاقه اولدر.
 اگر ضمیر مرفوع ایله مستعمل ایسه، تقدیرده
 «یزیل هو طاقه» معنی سنده اولوب ضمیر منصوب ایله
 معا استعمال ایدلگانده (یزیل طاقته له) اولدر.
 بنا برین (وعلى الذین یزیلون طاقتهم للصوم)
 یاخود (یزیلون الطاقه للصوم) بولوق لازمدر.
 معنی سی (وعلى الذین) شول کشیلرگه بواوچیدر.
 (یطیقون) طاقت لرینی ازاله ایدلر «هم» آنلر
 «ه» اول روزغه «فدیة» فدیة بولغوچیدر. (یطیقون)
 ده ضمیر مستتر اسم موصولغه قایته هم فاعلده بوله
 (یطیقونه) ده ضمیر منصوب متصل ایسه ده تقدیرده
 فاعل اولمش هم نی ظاهرده فیلغاج، ضمیر منصوب
 منفصل اولده، بلا واسطه استعمال ایدلمی بنا علیه
 لام ایله له دیه مزده هانک مرجعی سی صوم نی ظاهر
 ایدوب للصوم دیه مز.

یاری موسی دیگانچه (یزیلون طاقه الصوم) معنی
 سنده اولسون. سوز آنکلاماز قدر نادان بولمغانلره
 یارامازلق قدر بر معنی حاصل اولمیدر. زیرا بو
 طاقه الصوم اضافه معنویه به معنی اللام اولدر. بو
 اضافه معنویه به معنی اللامده تملیک، اختصاص معنی
 لری حاصل اولوق تیوش اولدر. موسی ایسه مال
 زید، علم زید خلق زید - زیدک مالی زیدک علمی
 زیدک خلقی دیهک قبیلندن، طاقه الصوم روزه نك
 کوچی دیب فقط تملیک معنی سنی اراده ایدده معنی
 ویره اش بئر. مقلد لری بیلور قدر بیله آلهغان درجه ده
 اوله توروب، مجتهدک نامینی لسان الحال أفصح
 من لسان القال مضمونچه اوستنه آلا. هر تقریر
 لری مجتهد مطلق رتبه سنی حاوی بر ذات ایدکینی
 آچیق بیلدر مکده لری. الله تعالی نك رحمتینه مستغرق
 اولسونلر مجتهد کرام مفسر عظام لرمز موسی کبی
 لرك طعنندن بسبتون مبری لدر.
 (الذی) برله (الذین) نی تفریق ایدده آلهغان موسی
 سوزینه اشانوب آنلر حقنده شبهه ایتهک بیوک خطا
 اشدر.

بزییم مفسر لرمز (یزیلون طاقه الصوم) معنی سنک
 اولسه ده اضافه معنویه به معنی اللام دن اختصاص معنی
 سنی اراده ایتکان بولور لری. بو ایسه فصحاء عرب
 کلامینه موافقتده اولمش بر معنی در. زیرا عرب لری
 محاوره لری اثناسنده (کوکب الخرقاء سهیل) یالقاو
 خاتونلر یولدری سهیل نام یولدر در دیه رک، کوکب
 نی خرقابه اضافه لری به معنی الاختصاص اولوب کوکب
 مختصه بالنساء معنی سنی افاده ایتدر مک لدر. چونکه
 یالقاو خاتونلر شول سهیل یولدری ظاهر اولماینچه
 توروب، اسباب شتاعی حاضرا مدکلری مناسبتیه
 خاتونلره مختص یولدر دیولمشدر. بناء علیه طاقه
 الصوم طاقه دن باشقه روزه توتویوقلغی ایچون روزه
 غه خاص طاقت لرینی ازاله ایتکان کشیلرگه فدیة
 لازمدر دیهک معنی سی، بلکه اولسکی طاقتهم للصوم
 تفسیر نندن ده معقول اولسه کک. بوکبی استعمالات
 لسان ترکی ده همیشه یوق دکلدر. هر کمگه مصلحت
 وفائده لی کون ظهور نك قارت لری کونی طوغدی. قاراق
 لری کونی طوغدی دیوب یلی کون قار انغوتون لرگه
 ایتمک لری. دغی یازویازمق صبان سورمک صوتوشمک
 کبی افظلرده سوز یازمق بیر سورمک شوغه توشمک
 معنی لری مراد لرله رق شول جهله دندر.

ایندی موسی نك (وعلى الذین یطیقهم) روزه،
 طاقت لرینی ازاله ایده چک انسانلره فدیة لازم معنی
 سنی افاده ایچون یطیقهم لازمدر دیه کندن، دائره
 ادب دن خارج ایسه ده فهقه ایله کولنکر بو موسی نك
 مفسر لرمزنی اعلاچی ترکیبجی دیه سوککاتلکینی،
 ده آچیق بلنکر بو اعلال ترکیب نه تلاساک شول
 تفسیرنی ایتورگه یول ویرمدکی ایچون ترکیب اعلال
 گه آچوی کیله در.

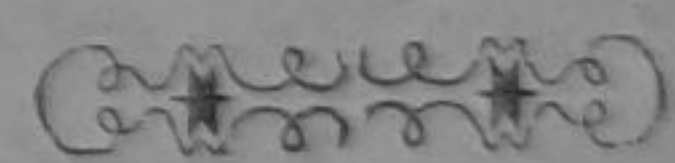
ای موسی قویرقلری بو نك قای یرینه اشانه
 سز، اشطانم یوق بروقتک ترکیب ارقوب وعلی الذین
 یطیقونه فدیة الخ آیه کریمه سینه حاصل ترکیب ایتدم
 وعلی وا، حرف عطف علی حرف جر «الذین» اسم
 موصول آنکا جمع صیغه سی اولغان صله کرهک (یطیقونه)

يطيقون فعل هم فاعل الذين افظينه فآيته (ه) مفعول
در. يطيقونه جملهسى الذين كه صلوه بوله موصول مع
صلته عامل مقدر كه متعلق اولوب. عامل مقدر تقدمى
واجب اولغان خبر مبتدأ در. «فدية» مبتدأ نكرة طعام
مسكين نكرة بولغان مبدل منه دن معرفه بولغان بدل
بوله مبتدأ مع خبره ما قبلته معطوف اوله در. الذين
برله الذى نى ايرماز قدر غافل موسى الذين كه مفرد
اولغان يطيقهم صيغه سنى صلوه قبلوب، وعلى الذين شول
كشيلر كه بولغوچيدر. (يطيقهم) انارغه طاقت اوله
قيه (الصوم) روزه ديوب موصول غه هيج ضمير
ارجاع ايتدى كى، روزه انارغه طاقت يباره كى
خطا معنى لرنى اراده فيصله قرآن ده بو كى
مطالعديه بول وپروراك جمله وارمى؟ حاشا موسى
بو كى نكافاته ارتكاب ايتكناچى، افعال بابنده همزه
نك ازاله ايچون استعمال ايدلوى قياسى دگل فقط
موضعنه منحصر اولوب، اشكى كى لردن باشقه لرده
استعمالى بوق فقط اشكى فصلنده سماعى اولمش بر
امردر ديسه مسوع ومقبول اولورلق توجيه اولور
ابدى.

ومع ذلك مفسر لرك بو توجيهسى قواعد علوم
عربيه دن يراق كيتمش بر توجيه دگل ايسه بالكلية
بو توجيه خطا ديوب براقه لايق دگل برشى اولسه
كرهك.

بو مفسر لرك برنچى توجيه لريد.

آخري وار. امام ومدرس م. يولداشى.

مشايحه

۴۶ نچى نوميردن صوڭ

چونكه بنم ربم صراط مستقيم اوزره در. صراط
مستقيم اوزره اولماسى ربهك حكى، وقضا، وقدرى،
اراده سينه، واراده سيك علمينه، وعاميك معلومه تابعدر كه
اول معلومه بندهك اختياريدر. چونكه اشيا ازاده

علم الهيدره حاضر موجود اولديغندن لايزالده بنده
كفر، وايهان، طاعت، وعصياندن قنقى برينى اختيار
ايده چكسه، علم الله آكنا متعلق اولوب اراده وقضا
وقدر اللوه عين شوشينه متعلقدر. اويله ايسه بو
تقديرده نه جبر وارد نه ظلم، ديمكدر. بومعنايى
سورة انعامده «فمن ير دالله ان يهديه يشرح صدره
للاسلام ومن يردان يضله يجعل صدره ضيقا حرجا
كانما يصعد فى السماء كذلك يجعل الله الرجس على الذين
لا يؤمنون» آيتندن صكره «وهذا صراط ربك مستقيما»
ديهسى تايد ايدديور. چونكه سياقى وسباقى من حيث العربيه
اقتضا ايتديكى معناسى «وهذا يعنى الهك آنك هد ايتنى
اراده ايتديكى كيمسه نك صدرينى شرح، وضلالتنى
اراده ايتديكى كيمسه نك صدرينى طار فيله ماسى» صراط
ربك مستقيما» مستقيم اولديغى حالده سبك ربك
يوليدر، ديمكدر. چونكه حق جل وعلا حضرتلرى
اختيارينى هدايت طرفينه صرف ايدنلرك ازله هد ايتنى
اراده ايدوب عالم وجوده كلدكدن صكره ده آنك صدرينى
اسلام ايچون شرح ايدر وآنى اسلامه موفق قيلور،
فطره اسلاميه سون تبديل و تغيير و افساد ايديجى
شياردن آنى محافظه قيلور. وبالعكس اختيارينى
ضالات جهتينه صرف ايدنلرك ازالده. ضلالتنى
اراده ايدوب عالم وجوده كلدكده ده آنك صدرينى
طار قيلور، وآنى الطافى وتوفيقات الهيه سندن
محروم ايدر وآنى فطره اسلاميه سون تبديل و تغيير
ايديجى شياردن محافظه ايتمز آنى كندى حالى
اوزرينه براقور بو ايسه تكليف، هدايت، و اضلال،
و ثواب، وعقابده عين صراط مستقيمدر. زيرا بو
تقديرده نه هدايت، ونه ضلالتله ذره قدر ظلم و جبر
اوله يوب هر كس جزئى اختيار دكل كلى اختياريله
طريق حق، و هدايت، وطريق باطل، وضلالندن برينه
بلا جبر وقسر سلوك ايدوب كندى آياغيله يا ابدى جنته،
ويا ابدى جهنمه كته ده در لركه، (و آتاكم من كل
ماسأله موه) كريمه سينك مثاليده بوڭا اشارتدر. يعنى
حق جل وعلا حضرتلرى اعيان ثابته كزله يعنى

اختیار گزی هدایت، وضالات، وخیر، وشر، طرفندن برینه صرف ایتمکله لسان حال کزله سوال ایندککن شیلرک هر برندن سزه ویردی دیمکدر.

بو تقدیرده کفره وفجره لر حقنده (وما ظاههم الله ولیکن کانوا انفسهم یظالمون) آیتی نك معناسی غایت پارلاق صورتده ظه-ور ایدر. یعنی آناز اعیان ثابته، وصور علمیه لر یله یعنی اختیارلرن کفر طرفینه صرف ایتمه لر یله کندی نفسلرینه ظلم ایتمدینو حاشا الله ظلم ایتمدی. چونکه آناز اختیارلرن کفر طرفینه صرف ایتمیدیلر اللهده آنلری عذاب ایتمزدی، دیم-کدر که (ما یفعل الله بعنا بکم ان شکرتم و آمنتم وکان الله شاکرا علیما) کریمه سی بونکله تصریحدر بیت:

نقصان ز قابلست و کر نه علی الدوام

فیض و رحمتش همه را برابر ست
آیتک معناسنده سیاق و سباقک بلا تکلفی اقتضا
ایدن وجه اولانگی و جهدر. بو وجهی سوره حجرده (قال هذا صراط علی مستقیم) کریمه سی تأئید ایتمه دهدر. اشارت ابلیسک (الا عبادک منهم المخلصین) دیدیکی قولندن یعنی استثنادن مستفاد اولان تخلص عباد مخلصین گهدر. یعنی مخلصینلری سنک اغواکدن فور تار مق بنم اوزریمه به مقتضای حکمت رعایه سی حق و ثابت اولان طریق مستقیمدر، دیم-کدر. مفسر لر قاطبه بویسه دیر لر. (۱) فکر عاجزیمه (قال رب بما اخویتنی لازینن لهم فی الارض ولا غوینهم اجمعین الا عبادک منهم المخلصین) قولینک مجهوعینه اشارت اولماسی دهها مناسبدر. بو تقدیرده معناسی «ایشته عباد مخلصینم مستثنی اوله رق آنلردن ماعداسنی اغوا ایتمک بنم اوزریمه رعایه سی حق و ثابت اولان طوغری یولدر دیم-کدر که، بونک عقبنده (ان عبادی ایس لک علیهم سلطان الا من اتبعک من الغاوین وان جهنم له وعدهم اجمعین) استثناف طریقله شو

(۱) مخلصیندن مستفاد اولان اغلاصه اشارته دیر لر فقط سیاق و سباقدن غایت بعیددر. (منه)

صراط مستقیم بیانددر. بو تقدیرده بو آیه کریمه سوره ص. آخرینده گی (قال فبعضنک لاغوینهم اجمعین الا عبادک منهم المخلصین قال فالحق والحق اقول لا ملائ جهنم منک و ممن تبعک منهم اجمعین) آیه کریمه یه حدوا لنقطة بالنقطة مطابق اولور غایه ما فی الباب سوره حجرده صراط مستقیم ایله تعبیر ایتمدیکی قانون الهیسندن آنک حق اولدیغنی بیان ایچون سوره ص. ده حق ایله تعبیر ایتمدی والله سبحانه اعلم. ایشته آیه مذکور هک سیاق و سباقن ملاحظه ایترک به مقتضای فن عربیه نفس الامر ه مطابق معنای صحیحی بودر. موسانک دیدکنجه اولور سه: آیتک معناسی «بن اللهی اشهاد ایدرم و سزده شاهد اولسکز بن سزلرک بر اللهدن بشقه اشراک ایتمککنز آلهسه باطله نك کافه سندن بریم، اویله ایسه سزک جهله کز مجتمع اولدیغکنز حالده، بکا امان زمان ویرسه دن؛ الکنز دن کلدیکی کید و مکرری، بنم اوزریمه اجرا ایترک. حقیقته بن، بنم و سزلرک ربمن اولان الله توکل ایتمد. اویله اللهدر که کافه مخلوقات آنک قبضه قدرتنددر. شو بنم ربم صراط مستقیمدر. یعنی انسانلره عقیده ده دور طفولیتدن دور حقیقته کتمک ایچون به مقتضای حکمت الهیه طوغری بر یول نورسیم ایتمشددر. بناء علیه سزده داخل اولدیغکنز حالده، عقیده ده دور طفولیتدن دور حقیقته کیدرکن هر بر انسان طوغری یولدن کیدر. بناء علیه دور طفولیت ایله دور حقیقت آراسنک وار اعتقادلرک هیچ بر یله انسان موآغنه قیلنما مق لازمدر که سزده بالضروره بو حکمه داخلسن ایستدکنزی پایه بیلورسن آنکچون بن سزدن فور قمیم "دیمک اولور.

ای موسویلر! موسانک سفسطه زندقه سون نشره متصدی اولانلر آزاچق انصافکره وجدانکره مراجعت ایدوب موسانک کزک شو تحریفاتلرنده جزئی ملاحظه ایترک. سیاق و سباقه ولو فی الجهله اولسون مناسبتی وارمیدر؟ تام شتر مرغ دگله یدر؟ تحریف و خرافاتکن بر حدی اولور.

عرب لر حج موسمی حساب ایلان عمل اینمه دکندن وقت سز حج قلدقلار بیچون ارجم الراحه بین حضرت لاری حساب ایلان دورست عمل ایتسونار دیه حسابیه دال آیه لر ایندر مشدر. تفسیر خازن گه مراجعت ایتسونلر.

فرض ایده لك اكثر علماء بو سنه تکمیل ایله کردیلر هیچ بره گوسنه شعبان و شعبانندن مقدم گی آیلارده رؤیه ثابت اولاماز ایسه تکمیل شعبان نهره دن حاصل اولاچق البتة ملا آخوند جان آغا عندنده لغو بولنان حسابیه مراجعت لازم کله.

کیچن ۱۹۱۱ نجی سنه ماه رمضان غه جمعه کون نیت ایتمک تواتر خدنه بالغ در. تواتر گه عدد معین شرط اولمیوب وقوع العلم من غیر شبهه اولارق بتون افطار ارضده دیر لك جمعه کون روزه ایدیکی یقینی اولدی. امام جعفر الصادیق حضرت لرننك «خامس رمضان الماضي اول رمضان الآتی» دینامش کلامی تشریحی اولمسهده قول تجربی در.

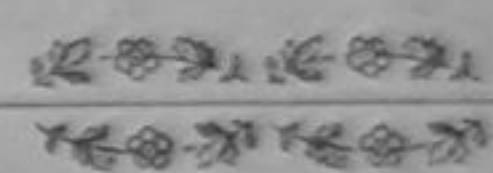
امام عبدالحی اللاحق حضرت لاری رؤیه الهلال نام رساله سنده امام جعفر الصادق حضرت لرنك قولنی ۵۰ سنه تجربه ایتدم، هیچ خطا طابمادم دیمش. بن هکذا امام اولدغمه ۴ سنه گنه اولوب ۳۳ یاش لك امام اولسامده ۱۰ سنه تجربه ایتدم. هیچ خطا طابمادم. بن ایسه بو قول تجربی ایله گنه اکتفا ایتدم بلکه (عن ابن عمر قال قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم. انا امة امية لا نكتب ولا نحسب الشهر هکذا وهکذا وهکذا وعقد الابهام في الثالثة ثم قال الشهر هکذا وهکذا وهکذا) یعنی تمام الثلثین یعنی مرة تسعاً وعشرين ومرة ثلثین.

منفق علیه! حدیثی ایله عمل ایتدم بو حدیث شریف گه گوزله معنی ویرلورسه حسابنی الغامی ایدمك كلا. بلکه شهرنك برسی ۲۹ دن دیکری ۳۰ دن اولچاغنه دلیل قطعی دگلده نهدر. لا نكتب ولا نحسب غالباً قیدی ایلان مقید اولوب علی القاری حضرت لاری هم شویله تاعویل ایتمشدر. سنه عادیه

نسخه مغلوط عالم قابل اصلاح نیست وقت خود ضایع مکن بر طاق نسیاناش کنار حاصل این مزرعه ویر آن بجز تشویش نیست از خراج آسوده کی خواهی سلطانش کنار فماش مردم عالم اگر اینست من دیدم

لباس عاقبت جز چشم پو شیدن نمیدانم. آیه مذکورک اهل تصوفچه دیکر بر تاعویلی وار ایسهده، تطویلدن اجتناب ایدمك آندن و آنک ذکرندن واز کچدک.

(آخری وار.) محمد مراد مکه

اظهار الحق و نجات من الطاعنین.

مترجم محرر افندی حضرت لرم. ۴۱ نجی عدد «دین معیشت» مجله سنده آی باشی نام مقاله کورب کند مسئله کوزنی اثبات اوچون بر قاچ مقاله یازمغه مجبور اولدم هر نچک اولرسهده مجله مبارکه گزده درج ایتوگزی اوتندم. من غیر تحریبی و زیاده و نقصان!

اشته افندم حضرت لاری ایوب قریه سنده امام آخوند جان آغا حضرت لاری ایله بین مزده مذاکره ایدامش مقاله مز ایسه روزه خصوصده حساب ایلان عمل جائز می دگل می محض شونده در. اول ایسه حساب ایلان روزه غه نیت لئمک جائز دگل لغودیه چک اولوب، بن ایسه حساب ایلان عمل جائز دیه چکمن. حساب ایلان عمل جائز حساب عین شریعت در. قرآن کریم شریعت دکل می در؟ چونکه شارع حقیقی کلام قدیمنده بنم کوستر دکم آیه لرنی بنده لره حج موسملرنی روزه غه کرو چغو وقت لرنی و عیدلرنی بلدرمک اوچون ایندر دکنده شبهه می وار؟ حساب سز هر انسان کرکسه دیننده اولسون معاملانده اولسون عمل ایده بلور می کلا سورة توبهده (ان عدة الشهور الخ) آیه کریمه سی نگده سبب نزولی جاهلیت زماننده

قهر بهار هر وقت برسی ۲۹ دن دیگری ۳۰ دن اولوب سنه کبیسه قهر یه ده گنه ایکی آی ۳۰ دن اولاقاق ۳-۴ آی بررتدن ۳۰ کون اولونده احتمال عقلی ده یوق الشهر هکدا حدیثی سنه عادیه قهریه گه مبنی اولوب تکمیل حدیث لری ایسه سنه کبیسه گه مبنی اوله رق محض ایکی گنه آی بر رتدن ۳۰ کون اوله چقدر بو قدر سنی فکر سقیم ایه لری ادراک فیله مایه چقدر؛ کیچن سنه روزه ابتداسی جمع کون اولوب بو سنه ایسه شعبان نی ۲۹ دن ایده رک سیشنبه کون مطلق نیت ایلان روزه غه کردک عید فطر وقتی هم یتدی هلال شوالنی طلب ایدوب آرقداش لرمز ایلان جبل شاهق لره چقسا فده غیم سببلی رؤیت ثابت اولامایوب امام مسلم روایتنده. اذا رأیتموه فصوموا و اذا رأیتموه فافطروا فان غم علیکم فافدروا له حدیثنی امام احمد تاءویلی ایلان قافدروا له تحت السحاب دیه رک تاویل ایدوب ۳۰ کون روزه توتب پنجشنبه کون عید اوقدق، امام احمد کبی مفسر ومحدث ومجتهد بر امام نك تاءویلی ایلان عمل ایتمکده بنده آثم می اولاقق فتنه یولنی احداث می اولاقق حاشا. زلا طامس اوبازی دوان مسجدلی ژواصی آبرای قریه سی جهانگیر حضرت مجله سنده ۸ کشی چهارشنبه کون کیچ پنجشنبه گه قارش هلال شوالنی کورب پنجشنبه کون عید اوقدیلمر. همده ترناقلی ژواصی یوکهللی کول قریه سی عبدالجلیم حضرت مجله سنده شولوق کون هلال شوالنی کورب عید اوقمش لره هم اطرافقه خبر لره نشر ایدوب کندی اطرافنداغی امام لره هم اورگی قیعی حاجی احمد آخوند حضرت لری شهادة لرنی قبول ایدوب روزه سنی ۲۹ دن ایده رک ۴ مجله اهالیسی پنجشنبه کون عید اوقمش لره در محترم محمد ولی حسینف حضرت لری ۲۰ نچی کون هلال رمضان نی کورویچی ذوات لرنک شهادة لرنی قبول ایدوب بیان بیوردقلری: ملا آخوند جان آغا عندنک دلیل قطعی اوار ایسه. هلال شوالنی کورمش ذوات

لرنک شهادة لرنی کند اویاز مزده اویاز نوی آخوند بولنان حاجی احمد آخوند حضرت لرنک قبول ایدوب کند روز سنی ۲۹ دن ایده رک عید اوقدقلری له الحمد والشکر بنم مسلکمه بو جمع عظیم حکمنده بولنان ذوات لرنک روایت لری دلیل قطعی اولندفنک شبهه می وار. بو سنه رمضان باشی شیشنبه کون اولندفنک هیچ شبهه اولامایوب عید اضحی نی شیشنبه کون ۶ نچی نویا برده اوقدق بزم کبی یاش امام لره طعنه ایدوچی قاره امام چوقدر آنلر کبی ایت ماشنه سی بلش قولی طالچوک بازارنده هم سودا ایتوچی اولمیوب له الحمد والشکر کند مسلکمزده ثابت اولوب کند ملتزه خدمت ایده چکیز جیون طعنه ایدهن ذوات لره محقق مرجانی حضرت لرنک بر گنه سطر نظمینی دیگر بر نظمینی علوا ایدوب ختم کلام ایلام. و کلیم جمعوا و بنقصی تحدثوا
لا ابالی بجمعهم کل جمع مؤنث
و کنت اری زیدا کما قیل سیدا
اذا انه عبد القفا واللیازم.
محرر مدرسه حسامیه مدیری امام حکیم بن زعفران.

اداره - ۴۱ نچی نومبر مجله ده امام آخوند جان افندی نك مقاله سنی اداره طرفندن تزییل اثناسنده بو امام افندی نك حساب ایله آی باشی تعیین قیلو خصوصنک کیتورگان آیتارنی بیضاوی تفسیر یله برابر نقل ایدوب اول آیتار نك رمضان باشی حساب ایله تعیین قیاوغه هیچ بر توری دلالة ایتمدیکنی کافی و وافی صورنده بیان ایتکان ایدک. بنا علیه بو امام افندی گه لایق اولان، اول شول بیانم زنی جرح قیلوب دلیل شرعی ایله مدعاسنی اثبات قیلوق ایدی.
لیکن بو امام افندی اوشبو مقاله سنده آداب مناظره غه رعایت ایتمگان. بلکه همیشه اوزینک ادعا سنده ثابت قدم اوله رق هر توری دعوا دن مرکب هیچ سندسز دلیل زعمیلر یازغان آنک اوستونه مانحن فیه گه هیچ وجهه تعلقی اولمغان سؤال لره بیرگان. اول

باشدوق ایته « حساب ایله عمل جائز » دی شو مدعی سینه دلیل ایدوب کیتوره ده ایته « حساب عین شریعت » دی. بو نی دیگان سوز ؟ حساب نچک اول عین شریعت بوله آلا؟ شوندن صوک کیتوره ده ما نحن فيه که نفیا واثمانا تعلق بولمغان «قرآن کریم شریعت دگلمی؟» سؤالینی بیره. آندن صوک دخی «شبهه وارمی؟» دیه دخی بر نیچه یرده سؤال بیره. یو سؤالمر نچک مدعا که دلیل اوله لر ؟ سؤال ایله دعوانی اثباته نچک ممکن؟.

شوندن صوک تجربه که کوجه ده جعفر صادق حضرت تلمیذی ایللی سینه تجربه سنی واوزینک اون سنه تجربه سنی یازه. تجربه نچک دلیل شرعی اوله آلا؟ تجربه که منوط ننداین عبادات شرعیه من واز ؟ تجربه ایله قیلورغه شارع تکلیفی ایتهمی؟ بونلرنی ده اولارغه کړک. «عبادته تجربه ایله عمل ایدیکز» دیگان هیچ بر نص شارع یوق بیت.

موندنصوک» من تجربه ایله گنه اکتفا ایتدم ابن عمر دن منقول (انا امة امیة لانکتب ولانحسب الشیر هکذا وهکذا وهکذا وعقدالابهام فی الثالثة ثم قال الشیر هکذا وهکذا وهکذا یعنی تمام الثلثین یعنی مرة تسعا وعشرين ومرة ثلاثین) حدیث متفق علیه سی ایله عدل ایتدم دی ده بو حدیثکه کوزل معنی ویریلورس، حسابنی الغامی ایدمه جاک؟» دیه بر سؤال قویه هم بو سؤالنی (کلا) ایله ردع ایته.

حالبوکه اهل حدیث بالاجماع اشبو حدیث ایله حسابنک الغا قیلندیغینه استدلال قیللر. دیمکگه بو حدیثکه اهل حدیث کوزل معنی بیره المغانلرده بو فاضل محترم کوزل معنی بیره. ایندی آنک کوزل معناسی (لانکتب) نکتب لانحسب که (نحسب) دیب معنا بیرو بولورغه کړک. بشقه چه کوزل معنی یوق.

علی القارینک و آکا باشقه روات حدیثک امیة فی اکثریة یاخود غالباً ایله تجمید لری امام افندینک کوزل معنی بیروینه هیچ وجهه یاردم اتمیلر. زیرا علی القاری حدیث مذکور که اوزوک شوشی معنی فی

بیره و ایته: (قاله معنی ان العمل علی ما یعتاده المنجهون لیس من هدینا وسنتنا بل علمنا یتعلق برویة الهلال قانانراه مرة تسعا وعشرين ومرة ثلاثین) دی یعنی (حدیثک معناسی: منجهلر عادتلیگان حساب برله عمل قیلوبزنک یولمز بزنک سنتهمزن دن توکل. بلکه بزنک علمهمز آی کور و که متعلق زیر ا بن آینی بعضایکرمی طقوز بعضاً اوتوز کوره من معناسنده در دیمکدر.) مرفات ج ۲ صحیفه ۵۰۳. حالبوکه امام افندی اوزی بیرگان کوزل معنایی علی القاری سوزیله ناعیدت قیلل. بو ایسه مدعی فی نقیض مدعی ایله ناعیدتکه بشقه بر نرسده توکلدر.

بو حدیثکه محدث نقاد ابن بطال حضرت تلمیذی و باشقه اهل حدیث شویله مغنا بیرلر: (وقال ابن بطال وغیره امم لم نکلف فی تعریف موافقت صومنا ولا عبادتنا ما نحتاج فیه الی معرفة حساب ولا كتابة انما ربطت عبادتنا باعلام واضحة وامور ظاهرة یستوی فی معرفة ذلك الحساب وغیرهم) عینی شرح البخاری ج ۵ صحیفه ۱۹۹ یعنی ابن بطال و باشقه لر بو حدیثکه شویله معنی بیرلر: بز شوندا این ملتهمز که روزه مز نك و باشقه عبادت لرمزنک و قتلرنی بیلو ایچون حساب بیلور که یازو بیلور که تکلیف قیلنمادق. بزنک عبادت لرمز آچق علامت لرم که ظاهر امر لرم که باغلا نمشدر که اول نرسه لر نی بیلورده حسابچیلارده باشقه لارده بر تیکز در دیمکدر.

عینی نك شول صحیفه سنده دخی ابن بطال دن شو سوزارنی نقل ایته: (قال ابن بطال وهذا الحدیث ناسخ امرعات النجوم بقوانین التعديل وانما المعول علی رؤیه الاله) یعنی ابن بطال ایته بو حدیث قوانین تعدیله مبنی علم نجوم قاعده لرینه رعایه قیلونی نسخ قیلل ایشانچ آی کور و که گنه دردی دیمکدر.

قسطلانی شرح بخاریده (لا نحسب) قول شریفنی ابن بطال نك یوقار و دهغی سوزارنی ایله شرح ایته در ج ۳ صحیفه ۳۴۶ ده

مسلم شرحی نوویده ایته: (وذهب مالك والشافعی

وابو حنيفه وجهه دور السلف الى ان معناه قدر واه تمام العدد ثلاثين يوما) دى. بش آلتى سطر توبانك رك (قال المازرى همل جمهور الفقها قوله صلى الله عليه وسلم فاقدروا له على ان المراد اكمال العدة ثلاثين كما فسرته فى حديث آخر قالوا ولا يجوز ان يكون المراد المنجمين لان الناس لو كلفوا به ضاق عليهم لانه لا يعرفه الا افراد. والشرع انما يعرفه الناس بما يعرفه جماهيرهم) ديدر. قسطلانىك ٥ نچى جلدى هامشندده اولان نوويدده ٥٦ نچى صحيفهده

سنن ابى داودده (عن ابن عمر قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم الشهر تسع وعشرون فلا تصوموا حتى تروه ولا تفطروا حتى تروه فان غم عليكم فاقدروا له قال فكان ابن عمر اذا كان شعبان تسعا وعشرين نظر له فان رعى فذاك وان لم ير ولم يحل دون منظره سحاب ولا قنطرة اصبح مفطرا وان حال دون مفطره سحاب او قنطرة اصبح صائما قال وكان ابن عمر يفطر مع الناس ولا ياءخذ بهن الحساب) حديثنى سليمان بن داود العتكى دن روايت قيدله در. بونده ايسه صحابينك اعلامرندن اولان ابن عمر نك حساب ايله عمل ايتمديكى و انى الغاء قيلديغى منصوص عليه در. سنن ابى داود هندی طبع نك ج ١ صحيفه ٣٢٤ ده

على القارى حضر تلرى مرقات نك ٦ نچى جلد ٥٠٣ نچى صحيفه سندده (قال ابن حجر ولهذه الرواية الاخيرة والتي قبلها كرواية فان اغمى عليكم الشهر فعدوا ثلاثين ثم صوموا ورواية فاقدروا له ثلاثين ورواية فان اغمى عليكم فاكلوا عدة شعبان ثلاثين يوما ثم صوموا ورواية كان النبى صلى الله عليه وسلم يتحفظ من شعبان مالا يتحفظ من غيره ثم يصوم اربعة ايام رمضان فان غم عليه عد ثلاثين يوما ثم صام وهذه روايات صحيحة لا تقبل التاء ويل ردوا قول احمد فى اسدى الروايتين عنه وطائفة قليلة معن اقدروا ضيقوا له و قدروا تحت الحساب. . . وقول ابن سريج اخرين قدر و احسب المنازل قال ائمتنا من قال بتقديره

تحت الحساب فهو منابذ لصريح ما فى الروايات. ومن قال بحساب المنازل فيرد عليه خير الصححين (انامة امية الاتى) دى.

(سبل السلام شرح بلوغ المرام) ده ابن بطال نك يوقارغى سوزنى نقلدن صوك (وقد قال الباجى فى الرد على من قال انه يجوز للحساب والمنجم وغيرهما الصوم والافطار اعتماد اعلى النجوم ان اجماع السلف حجة عليهم وقال ابن بريرة هو مذهب باطل قد نهت الشريعة عن الخوض فى عام النجوم لانها حدس وتخمين ليس فيها قطع) دى. ١ نچى جلد ٢٢٧ نچى صحيفهده هندی طبع.

شولوق مرقات ده ٥٠٤ نچى صحيفهده (ثم انه اراد بهما انه بحسب ما يرى الهلال لاعلى الترتيب والتعاقب فى ذلك فان النووى وابن عبد البر صرحا بان الشهر قد ينقص اربعة اشهر متوامتية لخمسة قال ابن حجر وكانهما اعتمادا فى ذلك على الاستقرا ومع ذلك الظاهر انه لو وقع خلاف ذلك عمل به) ديدر. امام نووى وعبدالبر نك سوزلرندن دورت آى نك متوالية بربر ارتلى يكرمى طقوزدن كيلوى نك ممكن اولديغى اين حجر سوزينه كوره حتى بش اينك ده بربر ارتلى يكرمى طقوزدن كيلوى ممكن ايديكى آكلانه در.

شولوق مرقات ده ٥٠٢ نچى صحيفهده (وفى شرح السنة قال ابن سريج فاقدروا خطاب لمن خصه الله بهذا العلم وقوله فاكلوا العدة عتاب للعامة وهو مردود بحديث انامة امية لا نكتب ولا نحسب فانه يدل على ان معرفة الشهر ليست الى الكتاب والحساب كما يزعمه اهل النجوم والا جماع على عدم الاعتماد بقول المنجمين ولو تفقوا على انه يبرى ولقوله تعالى مخاطبا لخير امت اخرجت للناس خطابا عاما فمن شهد منكم الشهر فليصمه" ولقوله صلى الله عليه وسلم بالخطاب العام صوموا لرؤيته وافطروا لرؤيته ولما فى هذا الحديث لا تصوموا حتى تروه واما فى حديث ابى داود والترمذى عن ابى هريرة انه عليه الصلوة

والسلام قال الصوم يوم يصومون و الفطر يوم يفطرون بل اقول لو صام المنجم عن رمضان قبل رؤيته بناءً على معرفته يكون عاصياً في صومه ولا يحسب عن صومه الا اذا ثبت الهلال على خلاف فيه ولو جعل عيد الفطر بناءً على زعمه الفاسد يكون فاسقاً و يجب عليه الكفارة في قول وهو الصحيح وان استحل افطاره فرضاً عن عده واجبا صار كافراً) ديدر.

ايندى بزنك بو حديثلرني ذكر دن مقصد من بالذات شو حديثلر دن استنباط احكام و آنلر ايله حسابنك الغا قينلويينه بالذات استدلال اولماينجه شو حديث لرني مطالعه ده مذاهب اربعة نك برسى ايله مقيد هم هيچ برسى ايله مقيد بولمغان تورلى علماء كرام و محدثين فخام حضراتي نك بيان قيلغان سوزلرني نقل در. بوقسه آيات كريبه واحاديث نبويه دن استنباط احكام بزم كيبيلر نك شاني توگل ايديكنى بيله مز و شونى جزم و اعتقاد قيله مز. وظيفه سز اولازق آيات و حديث ايله اويناولنى و هابى لق تارماغى ديب بيله مز.

عموما روسيه علماسى اشبو كونه قدر امام اعظم مذهبه تقليد و آنك مذهبيله تمذهبنى افتحار ايله قبول ايدوچيلر ايدى. بزارده شونلر كى آنك مذهبيله و آنك مذهبنده تدوين قيانمش كتب فقهيه ايله عملنى اوستومز كه لازم ايتكانمز. و بشقه لر نك ده شولاي بولولرني آرزو قيله مز. و آنلر غه ده شونى توصيه قيله مز. خصوصيله قارشومز ده غى امام حكيم جان افنديگه توصيه مز نك قبولنى عن صميم القلب رجا ايدهمز.

شو حالده بز اوزمزنك اصحاب حنفيه طرفندن تاليفي قيانمش كتب فقهيه كه مراجعت قيلونى الزم اللواز مدن صانيمز. آنلر غه مراجعت ايتساك ايك معتبر كتابمز اولان هداية و آنك شروح و حواشى لرنده آى باشنى تعيين خصوصنده حسابنى تيلسكه ده آلمغانلر. جهله سنده آى باشنى تعيين رؤيه يا خود اكمال عددكه حصر قيلنغان. آنلر دن فالافتاوى دن

قاضيخانده (شهر رمضان اذا جا يوم الخميس ويوم عرفه جا يوم الخميس ايضاً كان ذلك اليوم يوم عرفه لا يوم الاضحى حتى لا يجوز التضحية في هذا اليوم اعتماداً على قول على رضى الله عنه يوم نحر كم يوم صومكم لان ذلك محتمل يحتمل انه اراد به ذلك العام دون الابد) ديدر. هندية هامشنده ۱ نچى جلد ۱۹۹ نچى صحيفه ده. اشبو سوزنى فتاوى هندية آادر. ۱ نچى جلد ۲۱۵ نچى صحيفه ده.

فتاوى بزازيه ده شول سوزنى آلمانلر نصوك (وما نقل عن على رضى الله عنه ان يوم اول الصوم يوم النحر ليس بتشريع كلى بل اخبار عن اتفاقى هذه السنة وكذا ما هو رابع من رجب لا يلزم ان يكون غرة رمضان بل قد يتفق) ديدر. ۴ نچى جلد هندية هاشنك ۹۶ نچى صحيفه ده

متون حنفيه دن ايك معتبر متن الكنز ده (ويثب رمضان بروية هاله اوبعد شعبان ثلثين يوماً) ديب ثبوت رمضاننى رؤيه هلال ايله تكميل شعبانغه حصر قيله در. كنز شرح البحر الرايقده شول متننى شرح صوتنده (واشار المصنف الى انه لا عبرة بقول المنجمين قال فى غاية البيان ومن قال يرجع فيه الى قولهم فقد خالف الشرع) ديب اهل نجوم و حسابقه مراجعت قيلونى خلاف شرع ديدر. ۲ نچى جلد ۲۸۴ نچى صحيفه ده.

درر خاشيه سى شرنبلالنى ده (وبه صرح فى الكنز بقوله ويثب رمضان بروية هاله اوبعد شعبان ثلثين اه وفى الافتصار على هذا اشارة الى انه لا يثب الهلال بقول الموقتين ولا يجب بقولهم الصيام) ديدر. درر هامشنده ۱ نچى جز ۲۰۰ نچى صحيفه ده.

مراجده (لا يعتبر قولهم بالاجماع ولا يجوز للمنجم ان يعمل بحساب نفسه) ديدكى، نهرده (فلا يلزم بقول الموقتين انه اى الهلال يكون فى السماء ليلة كذا وان كانوا عدولا على الصحيح) ديدكى ردالمحتارده ابن العابدین حضرتلرى نقل ايتده در. ۲ نچى جلد ۹۴ صحيفه ده.

ايندى شوشى قدر منقولات دن حساب ايله عمل نك

جمهور محدثین و جمهور فقها و جمهور سلف سوز لرینه خلاف ایدکنی آ کلاب اهل انصاف انصافه فایتسه لر کرک دیب امید ایتهمز. محترم حکیم جان افندیده اوزی ایتهمشای اشبو منقولانکه گوزل قاراب گوزل مطالعه فیلسه البته جمهور و سواد اعظم طرفنه میل ایدر دیب امید ایتهمز

آخوند جان حضرت ابزایده یوکهللی کولده، اورکی قبعی ده تعلیمات شرعیه که موافق صورنده آی کوروب عید او قولری حقنده بر سوزده یازمیدر. آنلر نك عید او قولری حساب ایله بلچرانمی دلیل شرعی اولان رؤیه ایله اولدیغندن آنارغه سوزده یوقدر شاید حکیم جان افندیده شونلر نك خبر یله اوقیغان بولسه آ کاده هیچ سوز یوقدر. لکن آنک اشبو مکتوبنك صراحتی ایله اول حساب ایله عمل قیلمش مذکور خبر لر بولسه ده بولمسه ده حساب نك موجب الصوم ایدکنی اعتقاد قیلمش آخوندجان حضرت واداره نك سوز لر ی باری شول حساب ایله عمل نك تیوشسن لکی حقنده در. انلر ی یازوده حکیم جان افندینی تنقیص ایچون بولماینچه مطلوبه اولده شرعیه لر نی کورستو ایچوندر. اما (آنلر کبی ایت ماشینه سی بلش فولی طالچوکچی) دیب سوکیشو ایسه آخوندجان حضرتنی تنقیصدر. شونک ایچون مرجانی سوزینه کم نك مصداق ایدکنی ارباب وجدان اوزی تعیین ایتسون.

چهار فاشنده مدار اسلامیت انسانیت دور دیوچی لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم نی یازوب ثم ردناه اسفل سافلین دان کوز لر نی در زیر پرده قالدروچی جدیدچهار فاشنده مسلم کامل انسان کامل دور فضیه سی صادق و صحیح اولسه ده فاضل نحریر و محرر فاشنده قضیه کاذبه ایکنی همده آنک کبی لرنک عنوانات جاهلانیه لاردان عنوانات مارقیه دن ایکنی اولیات جمله سنندین ایدی. علی الخصوص دعاوی مجرده کاذبه لرینه آیه احسن تقویم نی دلیل کوسترو لاری تلاعب بالقرآن ایکنی کذلک انسان کامل معلم بالاغه شعبه ایمانی اوقوتترغه تیوشلی دور دیگان تهورات مارقیه لاری آچق جدیدلرنک پسیم پسیم پرس قبیلی گنه مساعده و مخادعه ایکنی بدیهی ایدی قاضل محرر افندی آنک کبی مخادعه لار نی تحریر ایتسه ایدی. دیوداعی ابن دینمحمد التونتاری.

اداره- محرر بولغان کشی تورلی یاقندن یاوغان اوقلرغه کوکرا گنی آچوب تورورغه اوستیتته آغان کشی بوله، الله توزم بیرسون.

شعر:

اچمه گز خمر!

اچمه سز خمر لر نی شادلان شوب
 کولوشوب قووان شوب مافتان شوب
 دنیا دین آخرت دین محروم بولوب
 قالورسز آغاچ آتقه آنلان شوب
 یاصایلر بو زمانده خمر قولدن
 بال ایله شیکر ایکنک صالوب مکدن
 شوننی اچوب ایسروب مجنونلانوب
 کوبسی طایوب چغار طوغری بولدن
 شول وجهیله خمر یاصاب صاتمافده لر
 اولانلر گان خمر طرف آفمافده لر

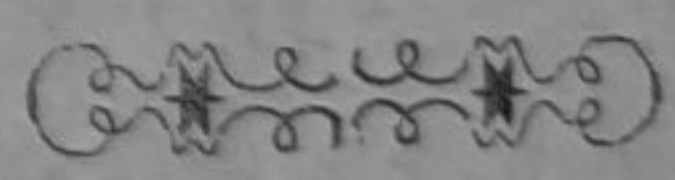
الشکایة عن الادارة

الانسان الکامل من ینظر بعین الله تعالی ویسمع ویفرح بفرحه تعالی ویغضب بغضه تعالی وینسی بنسیانه تعالی فیکون الحق سمعه وبصره وجهه فواه ای یکون مصداق کنت سمعه وبصره الخ فکان اخص من المسلم الکامل بهر اتب فکیف یجوز کونه مجهولا علی المسلم الکامل گرچه اعداء منطق (۱) جدید

(۱) جدیدچه تصغیر فارسی.

ايسر گياچ كورنگاننى حقاير تلاب
 صوزلوب اواك كى باتماقدهلر
 بو مسكرنى حلال ديوب بعضى
 دينلرن تروب اوتقه ياقماقدهلر
 انما الخمر آيتينه منكر بولوب
 اوزلرن جهنمگه آتماقدهلر
 طاك آتوب سكر انقده غفلت ايلن
 نماز سر قوباشلر هم باتماقدهلر
 ايسر كلك اكر قالسه تمام بولماي
 قزل صورغچ پيچاتنى ده واتماقدهلر
 صافلانايق آي قردشلمر سكر انلقدن
 مسكراندر بزنى آياقدن تمام يققان
 مسكرانلى قريه لر ده كور نه در

مكتب نك ترزاسينه مندار طققان
 بيمى لر طارتوب قوراي ايتوب تاقماق
 ياكفر يابوسه مسجد لر دين طامچى آتماق
 مسجد اچى ياكفر يندر طامچى لر غه
 تگنده شاب آنده شاب مونده شايشاب
 آق صاقالمر خمر اچه يوزى قارا
 شول خمر گه صرف قيلور قانچه پاره
 يوزلرى قبله دن مردود بولسه
 نه قيلور قبرنده بو بيچاره
 خمرنى قولدن ياصاب صاتماقدهلر
 مونه بزنى ملت نيچوك آلغه بارا!...
 معاذى طلبه سندن: شاكر بهاء الدينقى.

تورلى خبرلر

تركيه عليهنه - استانبولدن «وقت» مخبرى،
 حاضر گى باش وزير كامل پاشا كابينيئتى نك قار طلردن
 تشكل ايتوينه آچو ايدوبه، ياخود ياش تركلرنى
 ايشكه ياراماغانلقلرنى بيلوب، خصوصاً اتحاد وترقيچى

لر نك كويستنى حكومت نك حيس قىلويينه آچو ايدوبه،
 تركيه حقنده همان ناچار خبرلر يازره و آنى بك
 كيمستدر. و آنى بتونلاي اجنبيلر قولينه توتدروب
 بيره در. تيك كمگه بير و گه گنه آيدرى: روسيه گه مى؟
 آنگيمه گه مى؟ ؤلله گير مانياغه مى؟ بيرور گه كر كليمكى
 حقنده غنه قطعى سوز ايتنه آلمى.

بزنك قار اماقزده اول سوزلر توركلر ايتمشلى
 اويدر ماسيون طرفندن روسيه مسلمانلر ينىك كوكل
 لر ينى حاضر گى حكومت حاللر ندىن صه ورتو اچونگنه
 يازلغان سوزلردر. زير اآنلر قار طلردر، آنكچه
 اش باشنده ياشلر بواو آرتغر اقدر.

طومسكى دن اداره مزغه خير بيلورلرينه بناء
 طومسكى ده كامل مطيعى كانسپرت ياصامقچى بواوب
 پاليسميستلردن رخصت صراغان ايسكان ده لکن
 آنده دين سويوچى مسلمانلر نك بو اشكه ياخشى
 قاراماغانلرينى بلوب پاليسميستر كامل مطيعى غه
 كانسپرت ياصارغه رخصت بيرمگان. طومسكى
 مسلمانلر ينىك بو اشلرى باشقه يرده اولغان مسلمان
 قرداشلر يمزه نمونه اولا آلورلق اشاردندر.

بوايزده كورلدكنه بناء با كوده عيسى عاشور بكف
 كه آطنده بر مرتبه روس تلنده «بارابان» اسمنده
 كوايكى ژورنالى چغارورغه رخصت بيرلگان.

بويزدهه طالاو - راستوف دن ۱۵ چاقرم مسافدهه
 ؤلاديكافكازدن كيله طرغان ۴ نچى نومير پوچتاواي
 پويزدهه طالاوچيلر هجوم قياغانلر، يولچيلردن
 دورت كشى مجروح بولوب پارامونوف شركتى نك
 آرتيل شيگندن ۵۵ منك صوم آقچه طالانغان.

خارجی خبرلر:

متار ۵۵: (وقتچه صوغش توقتالو)

ترکیه و بالقان حکومتلری آراسندهغی صوغش، مصالحه حقنده کیگاشو ایچون وقتلی غنه توقناتلدی. شولایده کریتسیه (یونان) حکومتی ابداشلرندن آیریلوب متار که که کونهاینچه صوغشنی دوام ایتدردر. کریتسیه ایله بلغاریه آراسنه صالحنلق کرگاننده یازالر.

ترکیه ایله اوچ بالقان حکومتلری آراسنده بولغان بو متار کهنی هر طرف آریغانلقدن بر آز صولو آلور ایچوننگنه بولویندی ده احتمال توتلر. ترکیه نك آناتولی دن عسکر طاشوی، چیت دن طوپلر و پاترونلر کیترتیوی خبری بو احتمالنی قوتلرگان شیکلملی بلغارلر نك یاگادن عسکر جیناو خبرلریده قوتلیدر. مصالحه کیگاشی اوندونک بوله چق. ترکیه طرفندن، ادرنه، اشقودره، یانیه نك ترکیه قول آستنده قالویندی شرط ایتوله در. حتی بو شهرلرنی ترکیه نك خارجه نظاری، ترکیه نکی بولوب قاله چقلرینی اعلان ایتدی دیبده یازدیار.

اوندونغه صلح معاهدہسی عقد قیلو اوچون ترکیه حکومتی طرفندن اوشبو کشیلر وکیل بیاریله لر تجارت مینیستری رشید پاشا، بیرلینده کی ترک ایلچیسى عثمان نظام پاشا، بحریه مینیستری صالح پاشا. متار که که امضا ایتلور آلدندغنه دشمان (بلغار و صربلر) ادرنه که بیک قاتی هجوم یاصاغان بولغانلر لکن ۶ ساعت صوغشدن صوگ کیرو چیسگار که مچبور بولغانلر.

بعض بر خارجی وروس عزیزته لر نده کورلکنه بزاء کریتسیه نك (یونان) مصالحه معاهدہ سینہ امضا قیلماوی مناسبتی ایله شو توبانده گی سوزلرنی یازا لار: «کریتسیه وکیل لرنک مصالحه معاهدہ سینہ امضا قیلماولاری بالقان حکومت متحدہسی نك قراری ایله بولغان. آندن مقصود ده ترکیه نك فلوطن اشسز یانقرو و ممکن بولسه آنلرنی اشدن چغارو» ایش.

اورنبورغ خبری

اونکان یل عوبیر نسکی مطبعه ده، مطبعه خادم لرندن بر ریسایف فامیلیه لی شخص. مذکور مطبعه نك ناظری بولغان ب. مازیننی چانچوب یارالاب اوترگان ایدی. شول اش شوشی نویابر ۲۷ نده اورنبورغ آکروژنی صودنده پریسارنی زاسیدانیلرر حضورنده قارالوب صود طرفندن ریسایف عیبلی طابلوب 13 1/2 بلغه کاظرغه حکم ایتلیدی.

اداره دن جوابلر:

الشیخ الفاضل محترم محمد مراد افندی الرمزی حضرتلرینه! ذات فاضلانه لرینه ۱۳ نچی سنه ایچون (دین و معیشت) مجله سینہ آبونه بدلی اوله رق محترم شاکر جان افندی السلیمی الشمر دانی طرفندن اوچ صوم آقچه اداره مزه طابشرلیدی. مسکوده حسین افندی بابیکفی که: مکتوبلریگز طابشرلیدی، یللق مشتریلر مژدن. سؤالر بیک کوبدر، اوللا شونلرغه جواب بیرو تیوشلیدر. نوبتی یتکاج سز نك سؤالگه ده جواب بیریلور. امام محترم معاذی جنابلرینه (قبل ذلك مو) نام مقاله گز ۴۹ ده درج ایدیلور.

محرری فیض خان داودف.

ناشری محمدولی بن عبدالغنی حسینف.

Издатель Мухамедвалий Хусаиновъ.
Редакторъ Фаизханъ Даутовъ.

Типографія журнала „Динъ ва Магишеть“
въ Оренбургъ.

۷ نچى سنه دوامى .

۱۹۱۲ نچى يىل ايچون

۷ نچى سنه دوامى .

دينى، ادبى، علمى و سياسى «دين و معيشت» مجله سينه آبوننه دفترى آچيلدى:

«دين و معيشت» مجله سى اوتكان سنه ده گى اهل فلم نك اشتراكى ايله، اولده گى كبك اوك هفته گه بر، يلغه ايللى نسخه نشر اولنوب، محترم دينمى و آنك اهانى حمایه ايتومسلا كنده دوام ايتەچك .

«دين و معيشت» مجله سنه اولگى سنه ده گى كبك مشترى لر طرفندن صورالغان علمى، دينى و فقهى سؤال لر گه شرع شريفكە موافق روشده جواب لر بيرلهچكدر .
(مجله نك ابتدا تاسيسندن اوشبو كونكە قدر ۱۸۰۰ دن آرتق سؤال لر گه جواب بيرلەمشدر .)

«دين و معيشت» مجله سى وطنمى روسيه ده بر گنه دينى مجله اولوب، روسيه نك مقتدر عالمرى طرفندن يازلغان هر تورلى دينى و ادبى مقاله لرى بيرله زينت له نووى ايله بر ابر، آنده اهل السنه و الجماعت مذهبنى ترويج ايله عرض شخصى دن عارى يازلغان باشقه مقاله لر هم درج ايتلهچكدر .

«دين و معيشت» مجله سى نك مندرجاتى : مسئله (مشترى لر نك سؤال لر ينه جواب لر)، ادبى، دينى مقاله لر (عادتده هر نومبرده ۷-۸ مقاله)، تورلى خبر لر، خارجى خبر لر، ارنبورغ خبر لر، اداره دن جواب لر و اعلان .

۱۹۱۲ نچى سنه ده «دين و معيشت» مجله سينه قلمى ايله اشتراك ايتوچى ذوات كرام:

محترم آخوند، امام و مدرس لر مژدن: محمد صادق عثمانق، عبدالحق عماد الدينق، صابر حسنق، عبدالله المعاذى، حمزه

حميدق، شاكر يولداشى، عطاءالله يهودين، عبدالكريم نگرى قولق، عالم جان كوبييازى،

ظريف قورماشى، عبدالله بن احمد جان احمدق، آخون جان نور احمدق، شيخ الله بن

يحيى چاقماغشى، محمد عبدالحى المديكى، محمد هارون الميديكى، عين الاسلام احمد جانق،

عبدالكريم آتناغولق، ابراهيم غورچاقوف، اير على ايسانيارق، مطيع الله العطاشى

ك. نيزه فيض، على خلفه آيدابولوف .

مشهور عالم لر مژدن: الفاضل المحترم محمد مراد افندى، (مكه مكرم).

معتبر يازوچى لر مژدن: عيد محمد افندى برلى، محمد هادى بن كمال الدين (بخارا شريف) منهاج الدين

سيف الدينق، شاكر جان السليمى، كاشف قورماشى، «زارى» و باشقه لر .

آبوننه حقى: اورنبورغ و باشقه يرلر گه:

خارجى مەلەكت لر گه:

يلغه

۴ سوم .

۹ - آيغه

۳ سوم .

۶ - آيغه

۲ سوم .

۳ - آيغه

۱ سوم ۲۰۰۰ .

۱ - آيغه

۵۰۰ - .

يلغه ۶ سوم .

۱/۲ - يلغه

۳ سوم ۵۰۰ .

۳ آيغه

۲ سوم .

۱/۲ يلدن ده كيم گه يازاموچى شاكر دلر گه 25% تنزىل .

هر تورلى خط، پيريؤود هم پاصيلاكلار اوچون آدريس:

Оренбургъ, Редакция жур. «Динъ ва Магншетъ» .

تېلېگرام ايچون: Оренбургъ, Магншетъ .